

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmarkku fylkkamánni
Tromssan ja Finmarkun maaherra

Sted:
Tromsø

Dato:
09.04.2019

Vår ref.(bes oppgitt ved svar):
2018/1425

Deres ref.:
Håvard Høgstad

Arnøy Laks Slakteri AS
Lauksundveien 139
9194 Lauksletta

Saksbehandler:
Bjørn Arne Karlsen

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Lakseslakteri

Kontrollnummer: 2019.026.I.FMTF

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Håvard Høgstad

Fra Fylkesmannen i Troms og Finnmark:
Bjørn Arne Karlsen

Andre deltagere fra virksomheten:
Ragnhild Bergset Elvestad
Arnt Josef Berg
Vidar Langeland

Andre deltagere fra Fylkesmannen i Troms og Finnmark:
May Helen Holm

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Arnøy Laks Slakteri AS den 03.04.2019. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Troms og Finnmark avdekket 7 avvik og ga 2 anmerkning(er) under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten har ikke etablert oppsamlingsarrangement for tanker som omfattes av tankforskriften
- Virksomheten oppfyller ikke krav til miljørisiko i henhold til tankforskriften § 18-4
- Virksomheten har et mangelfullt vedlikeholdsprogram og overvåking av tanker
- Virksomheten utfører ikke årlig øvelse eller testing av beredskapen for tanker
- Måling og beregning av utslipp til sjø er ikke tilfredsstillende
- Internkontroll- Avviksbehandlingssystemet fungerer ikke tilfredsstillende

Anmerkninger:

- Virksomheten har ikke fettavskiller

- Virksomheten har ikke dokumentasjon på steds spesifikk opplæring av teknisk personell
- Virksomheten har overskredet tillatelsens ramme i 2017 og 2018

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

09.04.2019	Bjørn Arne Karlsen	Per Kristian Krogstad
dato	kontrollør	seksjonssjef
	Fylkesmannen i Troms og Finnmark	

Kopi av rapporten sendes til:

- Skjervøy kommune
- Mattilsynet

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: Arnøy Laks Slakteri AS	
Organisasjonsnr.: 895366722	Eies av:
Bransjenr. (NACE-kode): 10.209 - Bearbeiding og konservering av fisk og fiskevarer ellers	

Kontrollert enhet

Navn: Lakseslakteri	Anleggsnr.: 1941.0040.01
Kommune: Skjervøy	Fylke: Troms
Anleggsaktivitet: Fiskeforedling	
Tillatelse gitt: 1. november 2016	Sist endret: 12. februar 2019

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og produktkontrollloven overholdes. Inspeksjonen inngår i Fylkesmannens aksjon for tanklagring.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48 og produktkontrollloven § 8.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Prosess og renseutstyr
- Avfall
- Utslipp til luft
- Kjemikalier

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Arnøy Laks Slakteri AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må virksomheten innen 13. mai 2019 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet, eller planlagt rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fntfpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Troms og Finnmark v/Bjørn Arne Karlsen.

4. Varsel om tvangsmulkt for retting av avvik

Fylkesmannen varsler herved at vi vil vurdere å fatte vedtak om tvangsmulkt (jf. *forurensningsloven § 73*) dersom vi ikke har mottatt en skriftlig bekreftelse på at avvikene er rettet, eller en tiltaksplan for retting av større avvik, innen 13. mai 2019.

En eventuell tvangsmulkt vil være et engangsbeløp på kr 40 000,-.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Fylkesmannen i Troms og Finnmark innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

5. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 28. mars 2019. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Arnøy Laks Slakteri AS bli ilagt et gebyr på kr 26 300,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Troms og Finnmark. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

6. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Troms og Finnmark (jf. offentleglova).

7. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har ikke etablert oppsamlingsarrangement for tanker som omfattes av tankforskriften

Avvik fra:

Forurensningsforskriften kapittel 18 (tankforskriften) § 18-6 punkt c (2. ledd)

Kommentarer:

Virksomheten har to tanker som omfattes av tankforskriften. Dette er kjemikalietanker som begge er 15 m³ store. Tankene inneholder maursyre og klor. Virksomheten har ikke etablert oppsamlingsarrangement for disse tankene.

Virksomheten informerte om at de har bestilt nye tanker med dobbeltvegg med oppsamlingsløsning for spill fra luftrør. Disse skal ifølge virksomheten ankomme i løpet av mai 2019.

Miljødirektoratet har de to siste årene etter søknad gitt dispensasjon fra oppsamlingskravet for tankanlegg med dobbelveggede tanker. Vilkår har da vært at man skal ha oppsamlingsløsning for spill fra luftrør, som kan ta minst ett minutt overfylling ved maksimal påfyllingshastighet.

Fylkesmannen har informert om at Miljødirektoratet arbeider med en forskriftsendring av tankforskriften, hvor dobbelveggede tanker er et tema. Forskriftsendringen er forespeilet gjennomført i løpet av sommeren 2019. Inntil forskriftendringen er gjennomført vil dagens regelverk være gjeldende.

Avvik 2

Virksomheten oppfyller ikke krav til miljørisiko i henhold til tankforskriften § 18-4

Avvik fra:

Forurensningsforskriften kapittel 18 (tankforskriften) § 18-4

Kommentarer:

Miljørisikovurdering

Virksomheten har gjennomført risikovurdering, der også tanklagring er tatt med. Fylkesmannen mener likevel at risikovurderingen er mangelfull for tank. Her må alle relevante forhold tilknyttet tanklagringen være inkludert i risikovurderingen; både med hensyn på tanker, rørsystemer og tilhørende aktiviteter som for eksempel mottak og påfylling av tankbil, sjekkrunder der tankanlegg er inkludert, barrierer og lignende.

Vurdering av sårbarhet til resipient

Vurderingen av mulige miljøkonsekvenser av potensielle utslipp fra tankene er mangelfulle. Her må virksomheten for eksempel vurdere resipientens sårbarhet for maksimalt utslipp og hvilke brukergrupper og miljøressurser i resipienten som kan bli berørt.

Akseptkriterier

Virksomheten har ikke satt akseptkriterier for tankene for å vurdere om miljørisikoen er akseptabel. Akseptkriteriene skal være beskrevet/dokumentert i inspeksjons/-vedlikeholdssystemet eller i virksomhetens øvrige internkontroll. Akseptkriteriene skal også henvises til i virksomhetens inspeksjonsrapporter for tanker, rør etc. For utfyllende råd om akseptkriterier henviser Fylkesmannen til dokumentet *Veiledning til Tankforskriften*. Denne finnes på Miljødirektoratets hjemmesider.

Avvik 3

Virksomheten har et mangelfullt vedlikeholdsprogram og overvåking av tanker.

Avvik fra:

Forurensningsforskriften kapittel 18 (tankforskriften) § 18-6 d, f

Kommentarer:

Virksomheten kunne ikke dokumentere at det er utarbeidet kriterier for hva som regnes som tilfredsstillende teknisk tilstand (jf. avvik om akseptkriterier) for tankene. Virksomheten kunne heller ikke legge frem dokumentasjon på at det gjennomføres et forebyggende vedlikeholdsprogram for utstyr tilknyttet tank som kan påvirke fare for forurensning.

Virksomheten kunne heller ikke legge frem dokumentasjon på at det var etablert rutiner og tekniske overvåkningssystemer som er nødvendige for å oppdage fare for eller inntrådt forurensning. Rutiner og overvåkningssystemer skal omfatte aktiviteter som er relevante for anlegget. Korrosjon og feiloperasjoner er eksempel på vanlige årsaker til utslipp fra tankanlegg. Men andre mekanismer kan også forårsake utslipp; frost, svikt i grunnen, hærverk, feil fundamentering og lignende.

Avvik 4

Virksomheten utfører ikke årlig øvelse eller testing av beredskapen for tanker.

Avvik fra:

Forurensningsforskriften kapittel 18 (tankforskriften) § 18-7

Kommentarer:

Virksomheten har ikke utført beredskapsøvelse eller testing av beredskap for tanker. Beredskapen skal utprøves årlig gjennom øvelser for å sjekke at den er innrettet mot det aktuelle scenarioet, og at den fungerer etter hensikten. Utprøvingen kommer i tillegg til eventuelle øvelser for å trene mannskapene. Over tid må det sikres at alle ledd i beredskapen og at alle faser av en innsats utprøves.

Avvik 5

Måling og beregning av utslipp til sjø er ikke tilfredsstillende.

Avvik fra:

Ny tillatelse etter forurensningsloven av 12.02.2019 (jf. gammel tillatelse av 01.11.2016), pkt. 3 Utslipp til vann

Kommentarer:

Det tas ikke ut døgnblandprøver av prosessavløpsvannet. Det tas bare én prøve som sendes til laboratoriet for analyse.

Det har frem til 2019 kun blitt tatt ut 4 av 6 pålagte prøver for analyse av fett, BOF₅ og suspendert stoff.

Måleprogrammet samsvarer ikke med krav i utslippstillatelse.

Avvik 6

Virksomheten har ikke fettavskiller

Avvik fra:

Ny tillatelse etter forurensningsloven av 12.02.2019 (jf. gammel tillatelse av 01.11.2016), pkt. 3 *Utslipp til vann*

Kommentarer:

Det stilles krav om fettavskiller i utslippstillatelsen, selv om virksomheten overholder utslippskravet på 100 mg/l uten slik innretning. Leverandøren av renseanlegget, Nomi Normiljø AS, hevdet i sin tid, ifølge Høgstad, at anlegget ikke trengte fettavskiller. Virksomheten opplyser også å ha satt av tilstrekkelig plass til fettavskiller i rensebygget.

Fylkesmannen har gjort en nærmere vurdering av forholdet i etterkant av tilsynet, og finner at manglende fettavskiller avviker fra et sentralt punkt i utslippstillatelsen, og derfor er å anse som et avvik.

Avvik 7

Internkontroll- Avviksbehandlingssystemet fungerer ikke tilfredsstillende.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5

Kommentarer:

Virksomheten kan legge frem et tilsynelatende godt avviksbehandlingssystem, men det benyttes trolig ikke på avvik som berører ytre miljø. Det kunne ikke forevises avvik som berører ytre miljø. Avvik fra krav i utslippstillatelse, for eksempel, er ikke avviksbehandlet.

8. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomheten har ikke dokumentasjon på steds spesifikk opplæring av teknisk personell

Kommentarer:

Teknisk personell ved virksomheten er utdannet innen sitt fag. Fylkesmannen mener likevel at en steds spesifikk opplæring/gjennomgang av særlige lokale forhold vil øke beredskapen, og høyne terskelen for uhellsutslipp. Slik gjennomgang bør være dokumenterbar.

Anmerkning 2

Virksomheten har overskredet tillatelsens ramme på 20 000 tonn laks i 2017 og 2018

Kommentarer:

For å unngå overskridelse av rammen, søkte virksomheten den 16.11.2018 om økt ramme i tillatelsen. I endret utslippstillatelse av 12.02.2019 er rammen økt fra 20 000 tonn til 27 500 tonn laks per år.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) §§ 3 og 3a
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen

10. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forurensningsforskriften kapittel 18 Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall